

VRELCI

Leto VI. — Št. 8 (63)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

Avgust 1978

XI. KONGRES ZKJ

V nekaj več kakor dveh mesecih in pol smo imeli v republikah in pokrajinah šest kongresov in dve konferenci ZK, za katere lahko rečemo, da so kot predhodnice največjega shoda jugoslovanskih komunistov s svojim plodnim delom omogočili, da predstavlja XI. kongres ZKJ krono celotne kongresne dejavnosti, ki ne traja od včeraj, marveč praktično dve leti. Pred nami, jugoslovanskimi komunisti, je bilo v minulih štirih letih množstvo nalog in problemov. Do njih smo imeli bolj ali manj komunistični odnos. Na vseh področjih dela in aktivnosti smo zabeležili lepe uspehe.

TEMELJI NAŠE POLITIKE

Še zlasti smo radostni zaradi prvih, globoko zarezanih brazd pri uresničevanju ustave in zakona o združenem delu ter še drugih sistemskih zakonov. Z njihovo pomočjo postaja delovni človek čedalje odločilnejši dejavnik pri upravljanju družbenih sredstev dela in pri razpolaganju s preseženim delom, kar daje pravzaprav najgloblji pečat in smisel našemu socialističnemu samoupravnemu družbenemu sistemu. To je tudi glavna razlika, ki nas v tem zgodovinskem trenutku ločuje od kapitalističnega sistema, v katerem so sredstva za delo in preseženo delo v lasti kapitalistov in na čemer je grajen tudi celotni sistem oblasti in demokracije, pa od vzhodnoevropskih držav, kjer so sredstva za delo in preseženo delo v rokah države in njene birokracije in kjer prav tako raste sistem oblasti in odtujenosti delavca od vsega tega.

To so prav tako tudi temelji naše zunanje politike, zasnovane na neuvrščeni politiki Jugoslavije, ki se je do sedaj že velikokrat potrdila, se nenehno pogloblja in predstavlja za nas edino alternativo v tem precej raznorodnem ter nemirnem današnjem svetu. To je temelj naših mednarodnih in medrepubliških odnosov, ki danes ni samo višja oblika uresničevanja, ampak tudi metoda stalnega poglobljanja bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, tega največjega bogastva naše revolucije in izjemnega zagotovila za stabilnost Jugoslavije.

KONGRESI — MEJNIKI POLITIČNEGA RAZVOJA

Kongresi naše partije so imeli v njeni zgodovini vedno velik pomen za boj delavskega razreda in delovnih ljudi Jugoslavije pri uresničevanju njihovih hotenj, ciljev in idealov. Vedno so dajali pečat posameznim etapam v razvoju naše socialistične revolucije. Takšno zelo pomembno etapo našega boja za socializem označuje prav gotovo tudi XI. kongres ZKJ. To toliko bolj, ker jugoslovanski komunisti pričakujejo svoj največji delovni dogovor z

velikimi rezultati in bilanco pomembne dejavnosti na vseh področjih družbenega življenja, dela in ustvarjanja. Na podlagi teh rezultatov in novih izkušenj bomo določili splošne smernice našega nadaljnega razvoja, je dejal med drugim v svojem referatu tovariš Tito. Obdobje med desetimi in enajstim kongresom zveze komunistov je bilo v času, ko svet pretresajo velika vrenja in krize, eno najmirnejših v našem razvoju, kar je močna potrditev stabilnosti naše družbe in našega sistema. Obenem je bilo po uspehih in rezultatih eno najplodnejših. Kajti medtem smo izvedli bistvene spremembe v naši družbeni biti v smeri vladavine združenega dela in resnične politične moči delavskega razreda in delovnih ljudi. S tem je zaokroženo delo dolgoletnih revolucionarnih prizadevanj jugoslovanskih komunistov, predvsem tisto, kar smo ustvarjali in ustvarili v

minulih treh desetletjih v miru, svobodi in neodvisnosti.

REZULTATI DOSEŽENI MED X. IN XI. KONGRESOM

Po desetem kongresu so se močno povečale materialne proizvodne sile družbe. Kljub mnogim težavam in neugodnim vplivom mednarodnih ekonomskih gibanj je bil naš gospodarski razvoj dinamičen in v bistvu stabilen. Zmanjšali smo razdaljo, ki nas ločuje od industrijsko visoko razvitih držav. To se je pokazalo tudi v tem, da so se bistveno izboljšale življenjske in delovne razmere naših delovnih ljudi in socialna varnost delovnega človeka.

Pri poglobljanju enakopravnosti in bratstva naših narodov in narodnosti smo prav tako napravili nove korake.

Potrdilo se je, da sta samouprava in nacionalna enakopravnost v naših razmerah neodvisni in neločljivi ter da se mora vrednost teh nedotakljivih pridobitev naše revolucije stalno potrjevati v konkretnih akcijah in v vsakem novem obdobju našega razvoja.

Dva pomembna dosežka, ki smo ju medtem uresničili v skladu s sklepi X. kongresa, sta sprejem zakona o združenem delu in organiziranje novega političnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

Z uresničevanjem zakona o združenem delu postaja delavski razred resnično vladajoča gospodarska in politična sila družbe. Naši delovni ljudje, proizvajalci — od temeljne organizacije združenega dela do najvišjih oblik združenja dela in sredstev — postajajo neposredni nosilci razširjene reprodukcije in vseh družbenih zadev. S tem prevzemajo odgovornost tudi za naš celotni družbeni razvoj. politični sistem, katerega bistvo je delegatsko načelo odločanja na vseh ravneh in na vseh področjih družbenega življenja, s svoje strani zagotavlja možnosti za uresničitev tega novega položaja in odločilne vloge delovnega človeka. Takšen položaj pa pomeni tudi materialno in družbeno podlago njegove svobode. Svoboda človeka ni samo v njegovi pravici, da svobodno izraža svoja mnenja in hotenja. Resnična svoboda je predvsem v pravici in možnostih, da človek suvereno odloča o vseh

vprašanih svojega življenja. S tem se korenito širijo tudi meje človekovih svoboščin sploh.

AKTIVNOST SFRJ V SVETU

Boj za socializem bijemo v času, ko so vse odnose v sodobnem svetu — družbene, mednarodne, meddržavne — zajele negotovost, krize in vrenja. Pri tem je neizpodbitno tole: problemi in protislovja se lahko rešujejo in se morajo reševati z demokratičnimi sredstvi, ob najširši udeležbi tistih, ki s svojim delom ustvarjajo družbene dobrine.

Prav stabilnost naše družbe in sistema potrjuje, da je socialistična samoupravna demokracija sposobna uspešno usklajevati množstvo različnih interesov in brez večjih pretresov reševati tudi najbolj zapletene probleme, s katerimi se neizogibno sooča sodobna človeška družba.

Mednarodni odnosi so danes še bolj zapleteni kot so bili v času X. kongresa in so, žal, še bolj obremenjeni s krizami in problemi. Sile stare družbe — imperializma, kolonializma in drugih oblik nadvlade in hegemonije — še naprej z vsemi sredstvi nasprotujejo naprednim spremembam na vseh področjih mednarodnega življenja.

Vedar se procesi vsestranskega osamosvajanja nadaljujejo in poglobljajo ter zajemajo vse države in območja. Kajti nezadržna so hotenja ljudstev in ljudi vsega sveta po svobodi, neodvisnosti in samostojnem odločanju o svojem življenju, po enakopravnem sodelovanju ter graditvi novih in pravičnejših mednarodnih odnosov.

Socialistična in neuvrščena Jugoslavija ter ZKJ sta dajali in dajeta h graditvi takšnih odnosov prispevek, ki ga v svetu, to lahko mirno rečemo, visoko cenijo. Tudi v minulih obdobjih je bila naša zunanjepolitična dejavnost zelo intenzivna in so bila zanjo značilna številna pomembna srečanja z najvišjimi voditelji prijateljskih držav in naše vidno sodelovanje na zgodovinskih srečanjih v Helsinkih, Berlinu in Colombu. Jugoslavija je s tem še bolj povečala svoj mednarodni ugled, okrepila položaj v svetu in še bolj utrdila svojo varnost. Obenem je boj, ki smo ga pred tridesetimi leti odločno začeli za

(Nadaljevanje na 8. strani)

Bila sem na kongresu ZKJ

Od 20. do 23. junija je bil v Beogradu XI. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. O pripravah, poteku in zaključkih kongresa je bilo v vseh sredstvih obveščanja že veliko povedanega in napisanega. Kot delegat komunistov šmarske občine podajam zato le svoje vtise s tega, zame pomembnega doživetja.

Določitev za delegata je prišla nepričakovano, že iz postopka usklajevanja po strukturi. Ker je v Zvezi komunistov za dobro petino žena, je bil vsak peti udeleženec kongresa delagatka. Zelo veliko je bilo tudi mladine — iz mladinskih delovnih akcij so bili njihovi neposredni predstavniki. Delegati za kongres niso imeli posebnih priprav. Gradivo, ki je bilo objavljeno v časopisu Komunist in torej v razpravi med vsemi člani in pa seveda sprejeti dokumenti republiških kongresov Zveze komunistov so bili osnova za razpravo.

Tudi štirje dnevi pa bi bili premalo, če bi hotel vsak delegat razpravljati. Statistično povedano se je za razpravo prijavil vsek šesti delegat, saj je bilo prijavljenih preko šesto razpravljalcev. Zaradi širokega programa in v prizadevanju, da bi bili rezultati kongresa čim bolj konkretni sklepi, je bilo delo kongresa skrbno organizirano. Prvi in zadnji dan so se sestali vsi delegati, kot tudi gosti kongresa, na skupnih plenarnih sejah. Že prvega dne popoldne in ves drugi in tretji dan je delo potekalo v komisijah, in sicer:

- komisiji za razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ter vprašanj ekonomskega in družbenega razvoja,
- komisija za razvoj političnega sistema in socialistične samoupravne demokracije,
- komisiji za idejnopolitični in organizacijski razvoj, za kadrovsko in akcijsko usposabljanje in statutarna vprašanja,
- komisiji za vprašanja socialistične preobrazbe vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture,
- komisiji za vprašanja mednarodnih odnosov in zunanje politike Jugoslavije in
- komisiji za vprašanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Že imena komisij dovolj zgovorno povedo zaokroženo vsebino dela komisij, kot tudi vso širino obravnav na kongresu.

Sodelovala sem v prvi komisiji, kjer je razpravljalo v strogo omejenem času okrog šestdeset delegatov. Razpravljalci so prikazovali prizadevanja in dosežke svojih sredin. Vsi brez izjeme so podpirali predloženi osnutek resolucije ter ga v posameznih detajlih še dopolnjevali. Čeprav so bili iz vseh delov Jugoslavije, iz različnih področij dela, bi v vsem prikazanem in povedanem težko našli nasprotne misli ali drugačna spoznanja. Tudi težave in pomanjkljivosti so nam enake, kar vse je bilo tako temeljito povzeto v Titovih besedah, da je celoten njegov prispevek prevzet kot napotilo za akcijo in delovanje vseh komunistov, ki naj »že danes preidejo od besed k dejanju za uresničitev sprejetih sklepov o poteh nadaljnega razvoja naše države in za nadaljnjo krepitev zveze komunistov«.

H. A.

Delo posebne izobraževalne skupnosti za izobraževanje gostinskih in turističnih poklicev

Poleg samoupravne interesne skupnosti na področju šolstva obstaja že dalj časa Posebna izobraževalna skupnost za izobraževanje gostinskih in turističnih poklicev, v okviru republike Slovenije.

Kot že samo ime pove, je to posebna oblika interesne skupnosti, katera temelji na svobodni menjavi dela in sredstev predvsem na področju gostinstva in turizma na eni strani ter izobraževalnih ustanov, šol ter zavodov, v katerih se izobražujejo ljudje naših ožjih in širših profilov, na drugi strani.

Do aprila 1978 je bila PIS razdeljena na območja po organizacijski obliki Gospodarske zbornice Slovenije. S sklepom izvršnega odbora pa so se organizirale enote ob vsakem TOZD vzgoje in izobraževanja, to je ob vsaki gostinski šoli v SR Sloveniji.

Glede na sedaj obstoječe gostinske šole v SR Sloveniji naj bi PIS imela osem enot in to: Celje, Bled, Izola, Ljubljano, Maribor, Novo mesto, Radence ter Zagorje. Po principu okolišev naj bi se TOZD gostinstva in turizma vključevala v enoto, ki jim je najbližja. Sledeč temu principu se je Zdravilišče vključilo v enoto Celje, saj naši učenci obiskujejo to šolo.

Prva seja skupščine PIS za celotno področje Slovenije je bila meseca maja v Ljubljani. Na tej skupščini je bilo podano poročilo o delu skupnosti v preteklem letu in podane smernice za usmerjeno izobraževanje v naši stroki.

V letu 1977 je bil izdelan pregled poklicev ter dan v razpravo prek strokovnih odborov za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije. Vse pri-

pombe s terena so bile nato dane v nadaljnjo obravnavo Zvezi skupnosti za zaposlovanje v Ljubljani, ki je januarja 1978 izdala predlog nomenklature za razpravo pri Združenju TOZD gostinstva in turizma.

Istočasno pa je bila pri Zavodu za šolstvo SRS imenovana posebna komisija za pripravo predlogov predmetnih, učnih načrtov in tehnologij za izobraževanje kadrov.

Ugotovljeno je bilo, da je delo skupnosti izredno pestro, naloge pa zahtevne in glede na prehajanje na nov način izobraževanja tudi obširne. Podrobno bo treba obravnavati učne vsebine, programe ter drugo šolsko gradivo za posamezne poklice in jih prilagajati potrebam v združenem delu.

Nadalje je razprava tekla o predlogu poklicev, ki bi se izobraževali v usmerjenem izobraževanju ter o tezah za zakon o usmerjenem izobraževanju. V razpravah o usmerjenem vpisu učencev v srednje šole je skupnost dosledno zastopala stališče, da obstoječe kapacitete ne zadoščajo ter da so preslabo opremljene.

Predvpis učencev v gostinske šole je tudi letos nezadovoljiv, saj se je prijavilo za vpis skupaj 891 učencev, medtem ko je na šolah 1440 prostih mest. Odnos med kuharji in natakarji je 1:3 v korist kuharjev. Sicer pa je to le predvpis in pričakujejo se boljši rezultati.

Zbori delavcev po poslovodstvih - nova oblika samoupravljanja

V gostinskem delu TOZD Zdraviliška dejavnost smo pričeli z obravnavanjem tekočih zadev na zborih delavcev posameznih poslovodstev. Na teh zborih smo obravnavali vprašanje učinkov, trenutno kritično zasedbo delovnih mest ter izgleda za izboljšanje tega stanja. Na zborih so posamezna poslovodstva izvolila svoje stalne predsednike zborov.

Rezultati razprav na omenjenih zborih kažejo, da so zbori po poslovodstvih nedvomno najneposrednejša oblika samoupravljanja. Razprava o višini izplačila učinka za posamezne obračunske enote znotraj poslovodstev je pokazala, da je večina članov kolektiva pravilno dojelela težo samoupravnih odločitev. Posamezni kolektivi poslovodstev, ki so v mesecu maju dosegli ugodne rezultate, so se odločili, da se učinek ne izplača v celotni vi-

šini in da je bolj smotrno, če se del učinka naloži za naprej. Nekateri obrati vsled objektivnih razlogov niso dosegli niti kalkulativne vrednosti. Na sestanku so se zavestno odločili za izplačilo akontacije, ki jo bodo v naslednjih mesecih morali vrniti. Kolektivi nekaterih obračunskih enot, ki so bile prav tako v minusu, pa so bili celo proti izplačilu akontacije.

Glede na kritično situacijo zasedbe delovnih mest, predvsem v kuhinjah, so v vseh poslovodstvih pravilno dojele razloge, ki so temu stanju vzrok, kakor tudi ukrepe, ki so povzeti za odpravo tega kritičnega stanja. Sklenili so, da bodo s povečanimi delovnimi napori poskrbeli za kvaliteto uslug. Mnenja so bili, da je pomanjkanje delovne sile interna zadeva kolektiva in da gost tega ne sme vedeti ali občutiti. Zlo-

namerneži bi namreč lahko to izkoristili za diskreditiranje naše samoupravne ureditve. Skupno so se odločili, da zaradi trenutnega pomanjkanja ne kaže ukrepati tako, da bi določen obrat zaprli, ampak da je treba trenutne težave prebroditi. Bližnja perspektiva pa že kaže na izboljšanje tega stanja.

Večina nas je mnenja, da je treba takšen način direktnega samoupravljanja skrbno negovati in ga izpopolnjevati, pri tem pa ne zane-mariti drugih oblik delavskega in delegatskega samoupravljanja. Delavci z vodilnimi in vodstvenimi delovnimi nalogami pa morajo skrbeti za realizacijo vseh predlogov in sklepov, sprejetih na zborih delavcev pod pogojem, da so le-ti v skladu z obstoječimi normativnimi akti temeljne in delovne organizacije.

MARTIN KENE

Pred 28 leti - začetek konca

Pred 28. leti, ali točno dne 27. junija 1950, je Zvezna ljudska skupščina sprejela zakon o upravljanju gospodarskih organizacij po delavskih svetih. Ta dan praznujemo kot dan samoupravljalcev.

Letošnji praznik je bil obeležen s pomembnimi družbenopolitičnimi manifestacijami. Vse so imele odraz takrat začete procesa.

Ta akt ima zgodovinski pomen ne le za našo povojno revolucionarno izgradnjo socialističnih odnosov, ampak za vse delavsko gibanje v svetu. Pomemben je toliko bolj, ker je bil sprejet v času najbolj »vroče« hladne vojne med obema supersilama, v dobi, ko so nas hotele uničiti informbirojske države Stalinske epohe, ko smo bili izpostavljeni najhujši politični in ekonomski blokadi tako z vzhoda kakor tudi z zahoda.

Oprti le na lastne sile, čeprav izmučeni od pravkar minule druge svetovne vojne, smo celemu svetu pokazali, da nas na začrtani poti ne more ustaviti nobena sila.

Zakon je pokazal delavskemu razredu vsega sveta nove vizije. Posredno je ovrgel Stalinske proklamacije iz leta 1936, da je državna lastnina na sredstvih za proizvodnjo najvišja oblika socialistične lastnine, državni aparat pa porok za socialistično vodenje gospodarstva.

Naš razvoj od leta 1950 dalje je šel po poti, zvest naukom Marksa, Engelsa in Lenina, likvidacije državne oblasti in njenega aparata nad odločanjem v gospodarstvu in v družbenih službah.

Temeljne organizacije združenega dela in delegacije so slednja etapa v procesu socialistične preobrazbe naše družbe. Sklepi letošnjih kongresov ZKJ so porok, da 27. junij 1950 ne bo zbledel.

Sč.

Sprehod skozi čas

DVAJSET LET OD SMRTI VELIKEGA REVOLUCIONARJA DJURA SALAJA

Djuro Salaj se je rodil 10. aprila 1889 leta. Kot sin revnih staršev se ni mogel šolati, zato se je izučil krojaške obrti. S 17-letji se je vključil v Zvezo delavcev tekstilne industrije in obrti Hrvatske in Slavonije.

Leta od 1907 — 1910 je prebil v Švici, Avstriji in Nemčiji. Obogaten z novimi političnimi spoznanji se je vrnil v domovino. V Sarajevu je bil izbran za tajnika Zveze krojaških delavcev Bosne in Hercegovine. Svojo aktivnost je širil tudi na Brod, kjer je postal eden največjih pobornikov za izgradnjo delavskih domov.

Vsled slabega zdravstvenega stanja Salaj ni bil mobiliziran. Po vojni, takoj po formiranju Socialistične delavske partije Jugoslavije (Komunist — 1919), postane njen član. Sodeloval je v vseh večjih političnih sindikalnih ali kulturno-prosvetnih akcijah. S proglavitvijo »Obznan« in Zakona o zaščiti države se je komunistično gibanje znašlo v težavnem položaju. Po atentatu Stojiča na kralja Aleksandra je bil ujet tudi Salaj in obsojen na dve leti zapora. Po prestani kazni se je iz Požarevca vrnil v Brod in se vključil v

utrjevanje NRPJ (Narodna radniška partija Jugoslavije) — ilegalne partijske organizacije in bil izbran za predsednika mestne organizacije. Sredi julija 1924 je oblast prepovedala delovanje NRPJ in Neodvisnih sindikatov, pa se Djuro Djaković, Djuro Salaj in drugi poskušali organizirati protestni zbor, vendar so ga oblasti prepovedale, vedoč kdo stoji za to akcijo. To, kar ni uspelo to pot, je ustvaril Salaj že naslednje leto. Salaj uspešno organizira veliki, štiridnevni štrajk v podjetjih, »Slave« in »Slavonije«.

Kmalu za tem se Salaj preseli v Zagreb, kjer je izbran za tajnika »Zveze delavcev tekstilne industrije in obrtnikov Jugoslavije« za Hrvatsko in Slavonijo. Maja leta 1928 sodeluje na 3. kongresu KPJ na Dunaju. Tu je izbran v novo partijsko vodstvo. Leto dni kasneje se seznanj v Zagrebu z Josipom Brozom.

Od 1928-1939: Salaj je izbran v CK KPJ, deluje na Dunaju v biroju CK KPJ, sodeluje na 5. Kongresu Kominterne v Moskvi, kjer ostane na delu kot predstavnik CK KPJ pri Kominterni. Pri svojem prihodu 1939 v Moskvo obvesti Josip Broz Salaja o odločitvi partijskega vodstva, da se vsi komunisti v emigraciji vrnejo v Jugoslavijo. Vendar je z napa-

dom Nemčije na Sovjetsko zvezo Salaju onemogočena vrnitev v domovino. V času vojne dela Salaj v oddajah radio-postaje »Svobodna Jugoslavija« in se vrača v domovino po osvoboditvi Beograda.

Po povratku v domovino je vse njegovo delo posvečeno organiziranju in delovanju jugoslovanskih sindikatov, katerih predsednik je bil vse do svoje smrti 20. maja 1958 leta.

35-LETNICA ZGODOVINSKE BITKE ZA RANJENCE NA NERETVI

Bitka za ranjence na Neretvi je posebno pomembna za NOB in socialistično revolucijo. V njej se je odločala usoda naše revolucije. Bila je to ena naših najbolj slavni in humanih bitk. Poleg velike zmage nad sovražnikom so prišle do izraza vse odlike jugoslovanske revolucije — humanizem, bratstvo, enakost in skupnost vseh naših narodov in narodnosti, izredno vodenje vrhovnega komandanta tov. Tita, vrhovnega štaba NOV in POJ in borbenost partijskih enot. V zgodovini svetovnih vojn je motiv bitke za rešitev neobgljenih ranjencev na Neretvi uvrščen v enega najbolj humanih podvigov v vojskovanju.

Iz zapisnika seje odbora za družbeni standard

1. seja novo izvoljenega odbora za družbeni standard je bila 21. 6. 1977.

Na seji so bile obravnavane naslednje točke dnevnega reda:

— konstituiranje novega odbora

— informacija o dosedanjem delu odbora in o programu bodočega dela novega odbora v letošnjem letu

— obravnava vlog za stanovanjska posojila

— intervencijsko posojilo

— obravnava vlog za pomoč pri modernizaciji cest

— razpis stanovanj

— obravnava drugih prošelj in vlog

— razno.

Dosedanja predsednica odbora za družbeni standard Erika Zupan je seznanila prisotne, da je delavski svet Zdravilišča dne 9. 6. 1978 izvolil nov odbor za družbeni standard in sicer:

iz TOZD 1 — Mileno Čujež, Marijo Šket in Viktorijo Jugovnar

iz TOZD 2 — Zlatka Ogrizka, Franca Polajžerja in Katico Pobežin

iz TOZD 3 — Janeza Jeršečič, Ivana Sluga in Elizabeto Madarasi

iz DS SS — Eriko Zupan, Stanislava Perca in Tilčko Kidrič.

Za predsednika odbora je delavski svet imenoval Eriko Zupan, za namestnika predsednika pa je odbor imenoval Marijo Šket.

Tovariš Anton Tepeš, mr. je kot strokovni sodelavec odbora podal poročilo o delu članov tega odbora pretekle mandatne dobe in njihovo delo ugodno ocenil. Istočasno je nove člane odbora seznanil z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter podrobneje obrazložil pristojnosti odbora.

Seznanil jih je tudi s programom dela za letošnje leto.

Na podlagi objavljenega razpisa posojila za gradnjo stanovanjskih hiš in nakup družinskih stanovanj je bilo vloženi 15 zahtevkov — prošelj naših delavcev. Vsi prošeljki izpolnjujejo pogoje za dodelitev posojil, ker imajo namensko vezane vloge pri Ljubljanski banki za gradnjo stanovanjskih hiš. Odbor je sestavil predlog dodelitve posojil za stanovanjsko gradnjo in sicer:

žefe Osek iz TOZD Polnilnica in Anice Kuraj iz TOZD Zdraviliška dejavnost. Trenutno prostih stanovanj ni na razpolago, zato so člani odbora prišli do zaključka, da zadevo pomagajo reševati družbeno politične organizacije TOZD Polnilnica in TOZD Zdraviliška dejavnost. Predsednik konference sindikata TOZD Polnilnica naj nujno posreduje pri tovarišici Mariji Krulc, delavki v Parku, da začasno odstopi svoje stanovanjske prostore nad pralnico, ker jih ona trenutno ne koristi.

Odbor pooblašča svojo predsednico, da podpiše Samoupravni sporazum o sofinanciranju skupne kotlovnice v izgradnji v Ratanski vasi.

Ela Šiljeg je vložila pritožbo zoper sklep 47. seje odbora o dodelitvi podstrešne sobice v stavbi restavracije Sonce tovarišici Liziki Humski. Odbor je o pritožbi razpravljal in sprejel soglasno sklep, da se pritožbi ne ugodi, ker ta prostor ni več namenjen za stanovanje, ampak za shrambo.

V stavbi restavracije Sonce stanuje tovariš Martin Debelak, ki ni zaposlen v naši delovni organizaciji. Ker ima Zdravilišče veliko potreb po stanovanjih, je odbor sprejel sklep, da se tovarišu Debelaku odpove koriščenje stanovanja v Soncu.

Tovarišica Olga Rokсандič je predložila račun za nabavo novega nožnega aparata, kot je bilo s sklepom 46. seje določeno. Istočasno se zahvaljuje za odobreno pomoč.

Tovarišica Gordana Kitak prosi za odobritev 14-dnevnega zdravljenja v Rehabilitacijskem centru Stubičke Toplice in sicer brez zdravstvenih storitev. Sredstva v te namene so še na razpolago, zato je odbor sklenil, da se tovarišici Kitakovi odobri 14-dnevno zdravljenje brez zdravstvenih storitev, ker ji te poravnava Regionalna zdravstvena skupnost Celje.

Prikolice v avtokampu Fažana niso popolno zasedene, zato se prikolice v prostih terminih odstopijo SGP Nova Gorica za letovanje njihovih delavcev. Cena za 10-dnevno bivanje v prikolicah v prostem terminu se določi na 1500 din.

Moškemu pevskemu zboru Zdravilišča Rogaška Slatina se odobri drugi del akontacije v višini 20.000 din iz sklada skupne porabe.

Prav tako so Moškemu pevskemu zboru Zdravilišča Rogaška Slatina dodeli dotacija 5000 din kot priznanje za njihovo požrtvovalno delo in čestitka za doseženo uvrstitev na tekmovanju pevskih zborov v Mariboru.

Z. E.

Zap. št.	Priimek in ime	Dosedanje posojilo pri Zdravilišču	Bančno posojilo	Zaprošena višina posojila v l. 1978	Odobrena višina posojila	Tranše 78/79
1.	Marjan Kozelj	—	86.400	100.000	80.000	—
2.	Cilka Polajžer	10.000	28.800	60.000	60.000	—
3.	Marija Hajnšek	—	50.000	80.000	80.000	—
4.	Marija Kidrič	30.000	28.800	50.000	50.000	—
5.	Ana Ribič	55.000	57.600	100.000	100.000	—
6.	Majda Pance	25.000	28.800	100.000	100.000	—
7.	Marija Šket	60.000	57.600	70.000	70.000	—
8.	Marica in Anton Turnšek	60.000	28.800	70.000	70.000	—
9.	Enica Brodnik	—	48.000	80.000	80.000	—
10.	Jožica Korez	—	115.000	115.000	115.000	40.000
11.	Nikola Hečimović	15.000	57.600	100.000	100.000	75.000
12.	Dragica Kidrič	—	50.000	100.000	100.000	—
13.	Dragica Šrimpf	48.000	50.000	40.000	40.000	—
14.	Anica Šeligo	—	37.500	60.000	60.000	—
15.	Franc Polajžer	35.000	25.000	50.000	50.000	—

Predlog je bil razgrnjen do 28. junija 1978. Nanj ni bilo spreminjalnih predlogov, zato z 29. junijem t. l. postane pravnomočen. Rok za sklenitev pogodb je 31. 7. 1978. Rok za izkoristenje posojila se določi na 15. 12. 1978, za pričetek odplačevanja posojila na 1. 1. 1979, za pričetek odplačevanja akontacij pa na 1. 1. 1980.

Silvi Kamenšek se odobri intervencijsko posojilo v višini 24.000 dinarjev za dobo treh let po 8% obrestni meri. Prvi obrok zapade v plačilo 1. 1. 1979.

Po sklepu odbora na zadnji seji so morali vsi prosilci, ki so vložili prošnje za pomoč pri asfaltiranju cest, dostaviti še določene podatke, ki naj bi omogočali objektivno razdelitev. Podatki še vedno niso popolni, zato je odbor pooblaštil predsednico odbora in

tovariša mr. Tepeža, da se s predsedniki odborov podrobneje pogovorita, da bo mogoče za prihodnjo sejo pripraviti bolj izoblikovan predlog.

Letos konec julija bo predvidoma dograjen prvi blok v Ratanski vasi, v katerem imamo kupljenih več stanovanj. Naslednja dva bloka bosta dograjena pozneje in sicer oktobra 78 in maja 79. Zdravilišču pripadajo še tri stanovanja, namenjena za preselitev družin naših delavcev iz Uradniškega doma, katerega je potrebno zaradi poškodovanja ob potresu porušiti. Predvidoma bo do konca leta izpraznjeno tudi dvosobno stanovanje v Soncu. Vsa ta prosta stanovanja je potrebno v skladu s Pravilnikom o dodeljevanju družbenih stanovanj in stanovanjskih posojil delavcem Zdravilišča razpisati kot prosta.

Po tem razpisu naj bi delavci na posebnem obrazcu, ki ga dobijo v tajništvo Zdravilišča, vložili prošnje za stanovanja. Prav tako naj bi tudi delavci, ki že imajo vložene prošnje za stanovanje, ponovno izpolnili ta obrazec, da bi odbor ugotovil, ali so še zainteresenti za stanovanje. Potrebno je tudi da TOZD in DS SS sporočijo potrebe po kadrovskih stanovanjih.

Sprejet je bil sklep, da se razpišejo naslednja prosta stanovanja:

- 8 garsonjer
- 12 enosobnih stanovanj
- 4 dvosobna stanovanja
- 2 trisobni stanovanji
- 1 dvosobno stanovanje v Soncu.

Odbor je bil seznanjen s predlogom strokovnega sveta, da je hitro treba rešiti stanovanjski problem delavke Jo-

Svetovni dan zdravja 1978 poteka pod geslom „Znižujmo krvni pritisk“

Svetovni dan zdravja, ki ga vsako leto praznujemo 7. aprila, je letos posvečen skrbi za odkrivanje in zdravljenje bolnikov z visokim krvnim pritiskom.

Bolezen je razširjena po vseh celinah in ni rase, naroda, družbene skupnosti, pri katerih je niso odkrili. Ker poteka več let v skriti obliki, tako da je človek ne opazi, jo navadno odkrijemo šele takrat, ko so že nastale komplikacije.

Povečan krvni pritisk ali HIPERTONIJA, kot mu pravijo zdravniki, ni pojav, ki spremlja starost in proti kateremu se ne da storiti kaj bistvenega. To je najpogostejša in najnevarnejša bolezen odraslega človeka.

Komplikacije, ki nastopijo, so najpogostejši vzroki smrti ali invalidnosti.

Pomen krvnega pritiska v človeškem organizmu so začeli dojemati in ugotavljati šele ob koncu prejšnjega stoletja, ko so izumili način merjenja pritiska. Prvotno so mislili, da zvišan krvni pritisk sodi v zrelo dobo in da je celo koristen. Šele leta 1930 so dokončno spoznali, da sodi visok krvni pritisk med bolezni, ki povzročajo možgansko in srčno kap ter odpoved ledvic.

KRVNI PRITISK — KAJ JE TO?

To je pritisk krvi na stene žil utripalnic. Pri vsakem srčnem utripu doseže krvni pritisk majhen vrh, ki mu sledi, ko se srce razširi, majhen padec. To se zgodi 60 — 80 krat na minuto.

Krvni pritisk se spreminja od trenutka do trenutka. Ko spimo ali mirujemo, je najnižji. Brž ko se razburimo ali delamo, poraste. Za vzdrževanje pravega pritiska v ži-

lah je potrebno redno delo črpalke — SRCA. Srce poganja kri po telesu z določeno silo. Ko postanejo žile s staranjem trše in manj voljne ter se nekoliko zožijo, poraste v njih upor. Srce mora ta nastali upor premagovati z večjim delom.

Ni še v celoti znano, zakaj se pri nekaterih ljudeh začno žile OŽITI že v mladosti in to predvsem male žilice. Posledica je slabša prekrvavitvev in slaba preskrba celic s kisikom. Obstaja nevarnost, da bi tkivo odmrla zaradi pomanjkanja kisika. Srce začne samo potiskati z večjo silo kri skozi žile, da bi premostilo oviro. Tako pride do povečanja krvnega pritiska, tako poraste — povečan pritisk pa je trajen — stalen.

Zvečan pritisk je vzrok, da mora srce črpati z večjo silo. Ob tem naporu se srčna mišica postopoma zadebeli, srce se poveča in pravimo, da je razširjeno. Čim bolj je ožilje skrčeno, tem večje delo mora opravljati srce, zato začne počasi pešati in končno omaga.

Naraščanje upora v žilah srce lahko premaguje več let, ne da bi bolnik imel pri tem kakšne motnje, mogoče se včasih ob večjih naporih zaduha. Ko začne srce pešati, začne upadati tudi človekova zmogljivost za delo, že pri majhnih naporih se zaduha. Ves čas, ko visoki krvni pritisk traja, se na stenah žil dogajajo bolezenske spremembe. Na stene žil se začne odlagati apnenec, maščobe in holesterol (produkti presnove). Končni rezultat tega procesa je zmanjšanje prožnosti žilnih sten, ki postanejo trše in se še dodatno zožijo. Ko se nabere na stenah žil večja količina presnovkov, se žile zamašijo in organ odmre. Če se to do-

godi v življenjsko važnem organu, so posledice zelo hude.

Zapora žil v steni srčne mišice povzroči hudo okvaro — srčni infarkt;

zapora žil v možganskih žilah povzroča MOŽGANSKO KAP,

zapora žil na nogah je vzrok za odmrtje tkiva — GANGRENA.

Malokdaj utegne telo popraviti vse posledice take zapore žil. Pogosto so posledice tako hude, da bolnik umre ali ostane trajni invalid.

S sodobnim načinom zdravljenja pa se kljub temu lahko do neke mere omilijo posledice, tako da se bolnik lahko celo vrne na svoje delo.

Kakšen naj bo krvni pritisk?

V prejšnjih desetletjih je bilo zakoreninjeno mnenje, da mora biti pritisk krvi 100 + leta starosti, (n.pr. 70 let star človek naj bi imel pritisk 170 mm Hg. Danes vemo, da je bilo to mnenje zmotno.

Kaj nam povedo številke, s katerimi beležimo pritisk krvi?

Prva vrednost: zgornji pritisk izmerimo v hipu, ko srce potisne kri v žile,

druga vrednost: spodnji pritisk pove, s kakšno silo kri pritiska na steno žil v času, ko je srčna mišica ohlapna.

Po obsežnih preiskavah so prišli strokovnjaki do zaključka, da je za odraslega človeka srednjih let najprimernejši krvni pritisk 120/80 mm Hg.

Idealen krvni pritisk je celo nekoliko nižji 110/75 mm Hg. Visok krvni pritisk zanesljivo krajša življenje, ker

pospeši obolenje ledvic, srca in možgan. Skodljivost previsokega pritiska pa je še večja, če se mu pridružijo bolezni (sladkorna) ali razvade kot je kajenje in nagnjenost k debelosti.

Število ljudi, ki zbolijo zaradi visokega krvnega pritiska, je v razviti družbi zadržujoče. Zato je svetovna zdravstvena organizacija posvetila letošnje leto ne samo zdravljenju, temveč tudi odkrivanju visokega krvnega pritiska. Vsak posameznik mora vedeti, da je zdravljenje krvnega pritiska potrebno v tisti fazi, ko še nima težav.

Kaj mora vedeti in storiti bolnik, ki ima visoki krvni pritisk:

— da redno kontrolira krvni pritisk,

— da omeji porabo kuhinjske soli,

— da zmanjšuje prekomerno telesno težo,

— da redno jemlje zdravila po zdravnikovem navodilu,

— da opusti kajenje, črno kavo in žgane pijače,

— da zmerno uživa alkohol,

— da se izogiba večjim naporom hitrice in stresom

— razburjenju,

— da dovolj spi in počiva,

— da koristi redni letni dopust,

— da je previden pri letalskih poletih in na višinah nad 1500 m.

Bistvena spoznanja so stara. To je napisal Valvazor:

»Zakaj po navadi je človeško zdravje ob zmernem in pravem varčevanju ali pri skromnih zalogah in življenjskih potrebščinah mnogo boljše, kakor ob potratnem ali kakršnem koli pretiravanju.«

Po zapisniku Borisa Cibica. S. Š.

Ob priznanju našim inovatorjem

19. maja smo organizirali posvet o inovacijah in raziskovalni dejavnosti v Zdravilišču. Namen srečanja je bil še enkrat pred javnostjo poudariti pomembnost raziskovalnega dela članov našega kolektiva.

Skupina naših strokovnjakov, prof. mr. Vojko Ozim (Center za razvoj in znanstveno raziskovanje mineralnih vod Maribor), dipl. inž. Vlado Čoh, Franc Ogrizek, direktor TOZD Polnilnica, s sodelovanjem dipl. inž. Marjana Podgorška (Etol, Celje), je dala s svojimi rešitvami pri pripravi surovin za našo niz-

kokalorično brezalkoholno pijačo Trimvit nove rešitve v tehnološkem postopku. S svojimi rešitvami so omenjeni strokovnjaki pripomogli, da se je tehnološki postopek poenostavil in pocenil. Za te dosežke jim je občinska raziskovalna skupnost Maribor podelila priznanje. V imenu kolektiva Ljubljanske banke in republiške raziskovalne skupnosti pa je predstavnik Ljubljanske banke teamu teh strokovnjakov podelil priznanja »Inovacijske verige.« Ob tej priložnosti smo čestitali tudi prof. dr. Herbertu Zaveršniku, našemu šefu zdravniku, za

prejeto nagrado sklada Borisa Kidriča 1978. Nagrada mu je bila podeljena za znanstveno raziskovalno delo pri laboratorijski diagnostiki, epidemiologiji in histološki morfologiji virusnega hepatitisa z antigen HBs v serumih bolnikov. Prof. dr. Zaveršnik je v sodelovanju s svojimi sodelavci znanstveno dokazal, da se hepatitis B razširja ne samo preko krvi, temveč tudi preko sline, solz in nečistih rok.

Posvetovanju so prisostvovali predstavniki:

— Raziskovalne skupnosti SRS

— Ljubljanske banke — centrale Ljubljana
— Geološkega zavoda Ljubljana

— Ljubljanske banke Celje

— Poslovne skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč

— Gospodarske zbornice SRS

— Univerze Maribor

— Raziskovalne skupnosti Maribor

— Občinske skupščine Šmarje

— Občinskih družbenopolitičnih organizacij

Posvetovanje je bilo zelo plodno, kar je pokazala tudi zelo pestra diskusija po izčrpnem obrazlagi bistva raziskovalne dejavnosti v zdravilišču, ki sta jo vsem prisotnim podala prof. dr. Herbert Zaveršnik in mr. Vojko Ozim.

Prečitajte tudi to

Moda za ženske

Nezmotljivo pravilo za oblačenje ženske na delovnem mestu je, da mora biti obleka čista, okusna, vendar nevsiljiva. Izogibajte se vsemu, kar bi lahko pritegnilo posebno pozornost. Nosite obleke, ki vas zadosti pokrijejo.

To pa ne pomeni, da se ženska ne bi smela oblačiti po modi. Ženske naj odhajajo na delo elegantno oblečene, vendar pa naj se ne načikajo, kot bi šle na kakšno sveča-

nost. Najbolj primerno bo ženska oblečena v krilu, bluzi in jopici ali pa v preprosti enodelni ali dvodelni obleki. Izbira barv, kroja in kombinacij bo lažja, če ugotovimo, kaj nam najbolj pristojata glede na našo višino, debelost, starost, barvo las in oči. Na primer vitko, visoko mlado dekle si lahko privoščijo marsikaj: velike vzorce, nagubana krila, žive barve, volane itd. Debelejše, manjše in starejše ženske bodo storile prav, če bodo nosile preproste kro-

je, umirjene barve in majhne vzorce.

Ženska, ki hoče veljati za okusno, dobro oblečeno in noče porabiti preveč denarja, se ne bo podrejela modnim muham. Te so kratkotrajne in le redko primerne za delo. Če bodo v modi mini ali maksikalila, se bo v prvem primeru držala krila dolžine malo nad kolenom, v drugem pa do srede meč. Ne mini ne maksikalila nista primerna na delovnem mestu. Oblačila se bo torej klasično in preprosto.

Kadar kupujemo torbice, čevlje, rokavice ali pokrivala, moramo paziti, da se po barvi skladajo s kostimom, plaščem ali obleko. Istočasno se morajo barvno ujemati tudi med seboj. Na primer: k rjavemu tweedastemu kostimu bomo nosile rjave čevlje, torbico in rokavice. Rekli boste: »Oh, kakšen dolgčas!« Poživite lahko tak kostim z bluzo, ručko ali pulijem žive barve. Če je kostim športen, bomo kupili tudi čevlje in torbico športne oblike.

Zaposlena žena ne mora menjati pogosto obleke, ker za to nima časa; če ima po delu še kako družbeno obveznost, naj obleče torej kaj takega, kar je primerno tudi za popoldne. Za takšne priložnosti je najbolj primerna enobarvna obleka, h kateri doda diskreten nakit, ki pa ne sme biti dragocen. Namesto obleke lahko nosi kostim z ustreznimi bluzo ali krilo z jopico. Poleg tega morajo ženske paziti, da si ne izberejo oblek, ki se rade mažejo ali mečkajo, kajti morajo biti čiste in urejene ves čas, ko so na delu.

Ženske, ki imajo opraviti s strankami, ne nosijo hlač. Za ženske, ki delajo v pisarnah in ne pridejo v stik s strankami, so pravila nekoliko blažja. Vendar morajo tudi te vedno upoštevati, da se oblačijo za delo in ne za plažo ali večerno prireditev. Duhovito je opozorilo delavkam v tovarni v »Preohlapni puloverji so nevarni za stroje, pretresni pa za strojnike!«

Na delovnem mestu mora ženska nositi udobne čevlje in se izogibati visokim petam ali ravnim sandalom. Škornji niso za pisarno. Če jih obujete pozimi, jih morate preobuti, ko pridete v pisarno. Čevlji morajo biti skladni z obleko, zato pazite, da se bosta model in barva ujemala z več oblekami. Če se bolje počutite v čevljih z nizko ali srednjo peto, kupujte takšne čevlje. Ortopedske čevlje nosijo ženske, ki večino delovnega časa prebijejo na nogah.

Danes nosijo ženske klobuk redkeje kot popreje. Če ga pa že nosite, potem si zapomnite, da je pisarna edini prostor, kjer ga ne obdržite na glavi. V gledališče in na koncerte hodimo brez klobuka.

Kakšno pokrivalo in kdaj?

Dopoldne nosimo kape, turbane, kučme ali športne klobuke z majhnimi kraji. Klobukov z veliki kraji ne oblačimo za lokale, kino, za javne prireditve in za na pot, pa čeprav so trenutno v modi.

Pazite tudi na izbiro. K poroki ne gremo v kapi ali ruhti, na trg tudi ne v klobuku, ki je primeren za slovesno prireditev. Če morate po delu na prireditev, ki zahteva klobuk, morate pač poprej domov ponj.

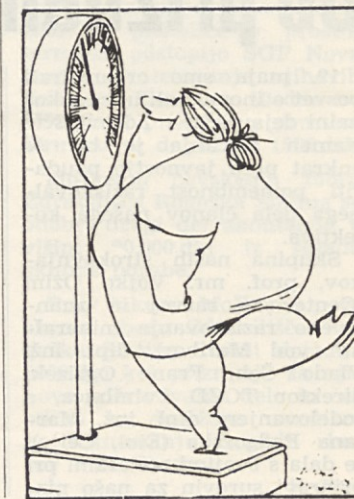
Torbice se morajo prav tako ujemati z obleko. Kakšne torbice nosimo na delo? Praviloma podnevi nosimo večje, torej bolj praktične torbice, navadno usnjene ali plastične. V njih lahko nosite tudi manjše predmete. Vendar upoštevajte, da nabasana torbica lahko zapusti zelo slab vtis. Priporočamo, da ženske pri delu vedno nosijo nogavice. Tudi rokavice morajo biti skladne z obleko. Nosite jih za v gledališče, na ulici. K večerni obleki kupite tudi večerne rokavice. Od nakita nosimo pri delu poleg poročnega prstana še uro, veržico ali preprosto zaplestnico.

Pričeska mora biti vedno urejena pri delavkah, ki delajo s strankami. Nohti naj bodo manikirani in noge depilirane. Roke si umivajte čim večkrat na dan. Depilirajte se tudi pod pazduho. Šminka bo bolj umirjena, make up naj bo komaj opazen. Izrazitejša črta si lahko privoščite le zvečer. Ženske, ki se mnogo pote, naj uporabljajo veliko vode in veliko mila pa še dezodorante. Težki parfumi ne spadajo na delovno mesto, morda le kolonjska voda, za večerne priložnosti pa stekleničko parfuma. Vonj, ki ga izberete, naj ne bo osladen. Oba artikla naj bosta po možnosti ene znamke in enakega vonja.

Isto velja tudi za nohte. Ekstravagantne in kričeče barve prihajajo v poštev le za večerne prireditve.

Posebno važen rekvizit pri ženskah je nasmeh. Uporabljajte ga čimvečkrat. Naj bo prisrčen in ne »profesionalno-okamenel«. Pri tem pazite, da ne boste kazali neurejene in neumivane zobe. Ni ga bolj grdega pogleda kot pogled na pokvarjene zobe.

(Po knjigi: Poslovni bonton.)

„Vzemite tudi mojega otroka“

V šol. letu 1977/78 smo v »VVO Rogaška Slatina« prešli na novo obliko sodelovanja s starši, sestavili smo tako imenovani RAZŠIRJENI SVET STARŠEV, v katerem so sodelovali vsi delegati staršev iz naših dislociranih enot.

V svojem dokaj obširnem programu so si zadali tudi nalogo omogočiti letovanje predšolskim otrokom.

Na začetku svojega dela smo mislili, da se bodo vse naloge, razen te, tekom leta uresničile, kajti pri finančnih in prostorskih vprašanjih se je vedno zataknilo. Predsednica razširjenega sveta staršev tov. Stankovič Angelca je predlagala, naj se vsi predstavniki staršev poskušajo pogovoriti v podjetjih za morebitni odstop delavskih počitniških hišic v predsezoni, sama pa bo ta razgovor opravila v steklarni »Boris Kidrič« — Rogaška Slatina. Kmalu nam je sporočila, da je razgovor uspel, da so samoupravni organi te delovne organizacije naši prošnji ugodili in jo celo podprli.

Vesolja in navdušenja po tej novici ni manjkalo. Takoj smo stopili v akcijo in se dogovorili, da je letovanje namenjeno izključno kmečkim in socialno šibkim otrokom. Najprej smo predvidevali skupino okrog 20 otrok, toda prijave so rastle in skromno oblečene kmečke ženske so kar »kapljale« s prošnjo: »Še mojega vzemite, veste, morja še

sama nisem videla, naj ga vidi vsaj moj otrok.« Tako je številka narasla na 38 otrok v eni izmeni.

Na razumevanje smo nleteli tudi na Skupnosti otroškega varstva občine Šmarje pri Jelšah, kjer so obljubili, da finančno poravnajo prevoz za te malčke, VVO pa je dala kuharico in 5 delavcev — vzgojno osebje.

Stroški staršev znašajo le okrog 150—200 din za prehrano, za obdobje 10 dni.

Menimo, da takšna humana akcija, ki smo jo lahko izvedli le s pomočjo in razumevanjem delavcev steklarne »Boris Kidrič« iz Rog. Slatine, zasluži priznanje in naj postane oblika sodelovanja tudi drugih. V imenu staršev in delavcev »VVO Rogaška Slatina« — posebno pa majhnih srečnih malčkov — se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sodelovali, da je akcija stekla.

Delavci »VVO Rogaška Slatina« smo pripravljeno to sodelovanje še poglobiti, tako da bi peljali na morje tudi skupino otrok delavcev delovne organizacije — Steklarne »Boris Kidrič«.

Spoznali smo, da je potrebno svoje želje in zamisli kar korajžno povedati, pa so že prvi rezultati tukaj.

IN KAJ BI SI ŽELELI ŠE VEČ? SAJ SMO PONOVRNO ZA SPOZNANJE BOGATEJŠI.

Ravnateljica VVO:
Majda Vešligaj

KADROVSKE NOVICE

Delovno razmerje so v juniju 1978 sklenili:

V TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

HOTELI

Jersečić Danica — 1. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pospravljanje hotelskih sob in drugih prostorov, za nedoločen čas;

Čebular Jože — 16. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog prenašanje osebne prtljage gostov in opravljanje kurirskih poslov, za določen čas;

RESTAVRACIJE

Turnšek Berta — 12. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog enostavna strežba in obračun, za določen čas;

Kuternik Dragutin — 19. junija 1978, razporejen na opravljanje del in nalog pomoč v strežbi, za določen čas;

Planinšek Milica — 30. junija 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenja restavracijskih in drugih prostorov, za določen čas;

Zerak Ljuba — 30. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje črne in bele posode ter pomoč pri čiščenju prostorov, za določen čas;

Egartner Helena — 27. junija 1978, razporejena na opravljanje del in nalog strežba in obračun gostinskih storitev, za nedoločen čas;

Pavič Štefanija — 27. junija 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje črne in bele posode in pomoč pri pospravljanju prostorov, za določen čas;

Rak Antonija — 27. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje restavracijskih in drugih prostorov, za določen čas;

Tkalec Marija — 28. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog pomivanje črne in bele posode in pomoč pri čiščenju prostorov, za določen čas;

Štih Božica — 28. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, pomoč pri pomivanju posode, čiščenje zelenjave, za določen čas;

Drofenik Milica — 27. junija 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, pomoč pri pomivanju posode, čiščenje zelenjave, za določen čas;

Grilec Josipa — 28. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog čiščenje kuhinjskih in drugih prostorov, pomoč pri pomivanju posode, čiščenje zelenjave, za določen čas.

ZDRAVSTVO

Johan Darinka — 5. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog opravljanje kopeli pod nadzorstvom, za določen čas;

Čoh Josip — 8. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog prevzem, zamenjava in izdaja ter skladiščenje perila v zdravstvu, za določen čas;

Dr. Jerkovič Domagoj — 16. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog zdravnik specialist splošne medicine, za nedoločen čas;

Grilec Frančiška — 26. junija 1978, razporejena na opravljanje del in nalog fizioterapevt — pripravnik, za nedoločen čas.

TOZD POLNILNICA

Skrbiš Katarina — 2. 6. 1978, razporejena na opravljanje del in nalog, razkladanje-prebiranje, za določen čas;

Žnidarec Vjekoslav — 5. junija 1978, razporejen na opravljanje del in nalog razkladanje — prebiranje za določen čas;

Šiprak Perica — 19. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec v skladišču Zagreb, za določen čas;

Golubič Franjo — 19. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog prevoz in prodaja proizvodov, nakladanje in razkladanje v skladišču Zagreb, za nedoločen čas;

Lah Viktor — 22. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec, za določen čas;

Sopaj Vehbi — 19. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec, za določen čas;

Sopa Jetuch — 19. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec, za določen čas;

Sopa Rifat — 19. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog skladišni delavec, za določen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Kubale Ferdinand — 1. junija 1978, razporejen na opravljanje del in nalog opravljanje fizičnih del v parku, za določen čas;

Jecl Jože — 27. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog nabava in dobava tehničnega materiala, za nedoločen čas;

Gobec Anton — 27. 6. 1978, razporejen na opravljanje del in nalog samostojno opravljanje električarskih del, za določen čas.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu juniju naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

RESTAVRACIJE

Čoh Antonu — 11. 6. 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog pripravljanje vseh vrst jedil, odšel v JLA.

HOTELI

Kobale Jožici — 15. 6. 1978, razporejeni na opravljanje del

KOLIKO SMO OPRAVILI V OBDOBJU JANUAR–JUNIJ 1978

	1978	1977	Indeks 78:77
ZDRAVSTVO:			
Zdravniški pregledi	15.571	15.397	101
Kopeli	79.149	72.884	109
Postopki	23.899	19.088	125
Gastroskopija	387	324	119
EKG	408	289	141
Rektoskopija	28	17	165
HOTELI:			
Nočitve skupaj	133.882	124.458	108
Nočitve hotel Donat	33.967	31.297	109
Nočitve ostali hoteli	99.915	93.161	107
Nočitve domačih gostov	83.723	73.421	114
Od tega na družbene stroške	38.066	31.844	120
Nočitve tujih gostov	50.159	51.037	98
Od tega: Avstrija	34.759	33.611	103
Italija	5.617	5.878	96
Nemčija	8.430	10.364	81
Ostali	1.353	1.184	114
Število gostov skupaj	13.583	15.338	89
Število gostov hotel Donat	4.083	4.298	95
Število gostov ostali hoteli	9.500	11.040	86
Število domačih gostov	9.161	10.836	84
Od tega na družbene stroške	1.918	1.710	112
Število tujih gostov	4.422	4.502	98
Od tega: Avstrija	2.752	2.842	97
Italija	703	679	104
Nemčija	756	755	100
Ostali	211	226	93
RESTAVRACIJE:			
Iztržek hrane po naročilu	2.891.691	2.512.022	115
POLNILNICA:			
Polnitev mineralne vode in rinerji	15.910.852	14.326.715	111
Prodaja mineralne vode in rinerji	15.847.613	14.291.016	111
Donat	8.320.022	6.038.033	138
Tempel	7.441.350	8.164.687	91
Rinerji	86.241	88.296	98
Polnitev CO ₂	1.014.405	947.200	107
Od tega v cisternah	257.825	244.825	105
Prodaja CO ₂	1.017.830	963.385	106
Od tega v cisternah	257.825	244.825	105
Polnitev Trimvit	1.842.989	—	—
Prodaja Trimvit	1.827.830	—	—

(EFS)

in nalog pomoč pri pospravljanju hotelskih sob in drugih prostorov, ni opravila uspešno poskusnega dela.

TOZD POLNILNICA

Trubič Franjotu — 30. junija 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog prevoz in prodaja proizvodov, nakladanje in razkladanje v skladišču Zagreb, sporazumno.

SDS SKUPNE SLUŽBE

Resnik Dušanu — 6. 6. 1978, razporejenemu na opravljanje del in nalog prodaja proizvodov na terenu, zbiranje informacij, invalidska upokojitev.

V mesecu juniju so rodile: Markovinovič Stanislava sina, Kuraj Tilčka hčerko, Kužner Helena sina, Berk Majda sina, Čonč Jožica hčerko in Colnarič Anica hčerko.

K. T.

XI. KONGRES ZKJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

enakopravne odnose med socialističnimi državami in komunističnimi partijami, doživel polno uveljavitev. Veliki uspehi, ki smo jih zabeležili od X. kongresa do danes, so bili doseženi po zaslugi prizadevanj delovnih ljudi ter idejne enotnosti in dejavnosti ZK. Kot vodilna idejnopolitična sila se ZK ni postavljala nad delovne ljudi, temveč kot njihova avantgarda, kot družbena sila, ki je najbolj odgovorna za usodo revolucije, za krepitev jugoslovanske socialistične skupnosti.

Skratka, v minulem obdobju so jugoslovanski komunisti, kot vedno doslej, častno izpolnili dolg do svojega delavskega razreda, do svojih narodov in narodnosti, do socialističnih, naprednih in demokratičnih sil v svetu.

NE GRE BREZ TEŽAV

Bile so kajpak tudi pomankljivosti. Vseh nalog, ki smo si jih zastavili na X. kongresu, nismo v celoti uresničili. Na področju produktivnosti dela še nismo dosegli želene ravni, ki omogoča ustvarjanje takšnega dohodka, da bi lahko zadovoljili čedalje večje potrebe delovnih ljudi in vse družbe. Dogovori in sporazumi se ne ali pa prepočasi uresničujejo. Težko postajajo zakoni pravila obnašanja. Počasi zboljšujemo sistem delitve. Predolgo in neupravičeno dovoljujemo uravnalovko. Sprijaznili smo se tudi z neupravičenimi socialnimi razlikami. Počasi združujemo delo in sredstva. Veliko investiramo, kar je v bistvu dobro, vendar pogosto v nerentabilne objekte. Bolj moramo spodbujati znanje in strokovnost, vztrajati pri uvajanju znanstvenih in tehničnih dosežkov. Tu mora še zlasti priti do izraza vloga delavcev. Kajti številne takšne zadeve bi morale potekati pod njihovim nadzorstvom.

SKLEPNI NAPOTKI ZA AKCIJO

Delo XI. kongresa ZKJ je pokazalo kako ogromnega pomena je za nadaljni razvoj naše socialistične samoupravne skupnosti in to predvsem zato, ker se je zopet v celoti potrdila naša enotnost v odnosu do glavnih vprašanj nadaljnega razvoja naše države in ZKJ. To se pravi, da se je potrdila tudi enotnost naših narodov, ki globoko zaupajo ZK.

Zato so bili tudi sklepi, enotno potrjeni, izraz tega. Pre-

več je sklepov, da bi jih zapisal. Da bi katerega izpustil, se ne da, saj so vsi pomembni in važni.

Zato bom poskusil v zaključku tega prispevka povzeti bistvene smernice, ki so zajete v sklepih, kakor tudi v sklepih besedi predsednika ZKJ tovariša Tita, njihovo temeljno poslanico in nalogo.

Predvesm je tu popolna enotnost naše zveze komunistov glede ključnih vprašanj nadaljnega lastnega razvoja in jugoslovanske poti v socializem, trdna odločenost uresničiti nove, najširše perspektive, ki se odpirajo samoupravljanju kot naši originalni in v svetu zmerom bolj priznani poti, po kateri delavec in z njim sleherni delovni človek postajata gospodarja svoje usode.

Boj za večjo produktivnost, za boljšo organizacijo gospodarstva na samoupravnih temeljih in za večjo stabilnost našega gospodarskega razvoja sploh.

To je nova močna potrditev bratstva in enotnosti vseh naših narodov in narodnosti, ponovna potrditev načel naše samostojne in neuvrščene zunanje politike, pa koncepta splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite kot sestavni delov našega samoupravnega socializma.

Kot na vseh povojnih kongresih naše partije in naše zveze komunistov in ob sleherni drugi priložnosti sta bila tudi tokrat izražena neomajna, enotna podpora in priznanje Titovemu revolucionarnemu delu, njegovemu odločilnemu prispevku k vsemu, kar danes smo, kar zmoremo in kar hočemo. Titov odločilni prispevek pa je tudi omogočil, da je XI. kongres ZKJ bil za res kongres ustvarjalne akcije in enotnosti jugoslovanskih komunistov, kongres vseh Jugoslovanov in kar je milijon sedemstotisoč jugoslovanskih komunistov od njega pričakovalo.

Sklenil bi z besedami tovariša Tita, ko je dejal, zdaj moramo od vseh besed, ki smo jih spregovorili tu, preiti k dejanjem in ta dejanja naj bi trajala nadaljnja štiri leta tja do XII. kongresa. Udeleženci akcije naj bodo vsi komunisti, ki bodo pred očmi našega delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, sredi med njimi in skupaj z njimi morali izpolniti tisto, za kar so se zavzeli na pravkar sklenjenem kongresu. V akciji, revolucionarni akciji, katere cilj je človek in njegova sreča. Kajti revolucija, to je človek.

Rudi Krebs

Naši mladinci – gostje v pobrateni KS

Mladinska delegacija ZSM iz Rogaške Slatine je bila v dneh od 24. do 26. maja letos gost pri mladinski organizaciji v pobrateni krajevni skupnosti »Miljako-vački izvori« Rakovica pri Beogradu.

Obe krajevni skupnosti sta pobrateni. Na pot je šlo 32 mladincev. Že v Beogradu so jih sprejeli gostitelji in jih z avtobusom odpeljali in nato nastanili v privatnih hišah. V dneh obiska so si ogledali veliko moderno šolo »Ivo Andrič«, Avalo in spomenik ponesrečenim sovjetskim herojem, ki so se l. 1964 smrtno ponesrečili v letalski katastrofi na tem mestu, televizijski stolp (200 m), grob Neznane junaka, tovarno motorjev »21. maj«.

Višek vsega je bil program na stadionu v počastitev rojstnega dne tovariša Tita. Vse to je bilo nepozabno, enkratno doživetje.

Zanimiv je bil tudi ogled muzeja daril, ki jih je dobil tov. Tito ob različnih priložnostih. Naše mladince je sprejel tudi predsednik občine Rakovica.

Vse skupaj je bilo čudovito. Pri slovesu tudi ni manjkalo solz.

Čudovito prijateljstvo se je izkazalo v nekaj dneh obiska,« nam piše tovarišica Branka Stojavljevič.

HUMOR

Peter: »Moj oče je bil izreden biolog. Pri poskusu križanja deževnika z ježem mu je uspelo dobiti dva metra dolgo bodečo žico.«

Pavel: »Nič posebnega ni to. Ko pa je moj oče križal odojka s poštnim nabiralnikom, je iz tega nastal prašiček-hranilnik.«

Peter: »Ko so v našem mestu izkopavali temelje za stolpnico, so našli globoko v zemlji nekaj metrov žice. To pomeni, da so že naši davni predniki poznali telefonijo.«

Pavel: »Nič posebnega ni to. Ko so tudi pri nas kopali, pa v globini niso ničesar našli. To pa pomeni, da so naši predniki že v davni poznali brezžično telefonijo.«

Peter: »Nerodna stvar tole. Ko sem jutraj še v polspanju vstal, sem pomotoma položil na ženo nočno omarico tisočaka...«

Pavel: »Kaj pa žena? To te je obsula s sumničenji, očitki...«

Peter: »Nič kaj takega ni storila. Odprla je denarnico in mi je kot ostankom vrnila petsto dinarjev.«

VRELCI – glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 750 izvodov in ga prejema vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Stane Cujež. Tisk in klišej: CGP Mariborski tisk. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.

